

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2025



Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Omgevingsrecht	2
Omgevingswet	2
Wabo	6
Natuurbescherming	8
Bijstand	13
Sociale zekerheid overig	14
Bestuursrecht overig	16
Basisregistratie personen	16
Onderwijs	16
Open overheid	17
Openbare orde	20
Toeslagen	21
Vreemdelingenrecht	22
Richtlijnen en verordeningen	22
Vreemdelingenbewaring	23

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2025, 1059

Voorzieningenrechter Rechtbank Limburg, 17-10-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:10161](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Valkenburg aan de Geul.

Omgevingswet 5.5 lid 1 onder b

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. LAST ONDER DWANGSOM. OVERTREDING. BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN. EVENREDIGHEID. BELANGENAFWEGING. Last onder dwangsom voldoen aan alle maatregelen opgenomen in vergunningvoorschrift omgevingsvergunning. I.c. is sprake van een overtreding in de zin van artikel 5.5, eerste lid, onder b van de Omgevingswet, omdat verzoekster niet (op tijd) heeft voldaan aan voorwaarden bij de omgevingsvergunning doordat zij niet tijdig de maatregelen heeft getroffen. Ten aanzien van het samenvoegen van de maatregelen onder één last wordt geen aanleiding gezien voor het oordeel dat het college dit ten onrechte heeft gedaan. De uit te voeren maatregelen zijn samengebracht onder een voorschrift in de vergunning en kunnen daarom als een geheel worden behandeld. Er wordt immers slechts één last opgelegd voor één voorschrift. Zelfs indien de maatregelen als individuele voorschriften gezien zouden moeten mocht het college hiervoor één last opleggen. Verwijzing naar ABRS 16-08-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:3140](#), r.o. 10.2. Afwijzing verzoek om voorlopige voorziening.

JnB 2025, 1060

Rechtbank Midden-Nederland, 17-10-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:5443](#)

burgemeester van de gemeente Gooise Meren en college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gooise Meren.

Omgevingswet 1.1 lid 1, bijlage onderdeel A, 5.1 eerste lid aanhef en onder a

Omgevingsplan gemeente Gooise Meren

Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

OMGEVINGSWET. APV. HANDHAVING. OVERTREDER. Last onder dwangsom vanwege exploitatie seksbedrijf in woning. Functioneel ouderschap. Verwijzing naar ABRS 31-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:2071](#) en ABRS 24-01-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:267](#). I.c. wordt geoordeeld dat verweerdere onvoldoende hebben onderbouwd dat eisers (eigenaren woning) onvoldoende toezicht hebben gehouden op het gebruik van de woning. Eisers hebben de overtreding niet aanvaard en kunnen niet worden aangemerkt als overtredders.

[...] *Zijn eisers als eigenaren van het appartement aan te merken als overtredders?*

[...] 22. Partijen zijn met name verdeeld over de vraag of eisers de overtreddingen hebben aanvaard, door – onder meer – onvoldoende toezicht te houden op de woning. Om die vraag te kunnen beantwoorden, gaat de rechtbank eerst in op de duur van het illegale gebruik. Verweerdere vinden het op basis van het bevindingenrapport aannemelijk dat het appartement al langere tijd – sinds juni 2023 – door verschillende sekswerkers werd gebruikt. In het bevindingenrapport staat dat er vanaf juni 2023 al meerdere meldingen zijn binnengekomen bij het prostitutieteam van de gemeente Hilversum, waarbij het adres [adres] werd genoemd. Waar, wanneer en door wie of op welke wijze

deze meldingen zijn gedaan, is niet inzichtelijk. Dit is onder meer relevant omdat eisers de woning sinds 19 juni 2023 verhuurden, en daarmee niet duidelijk is of op het moment dat de meldingen zijn gedaan de woning reeds verhuurd was, waar verweerders kennelijk wél van uitgaan. Ook is niet inzichtelijk gemaakt dat er in juni 2023 op het adres daadwerkelijk afspraken hebben plaatsgevonden voor betaalde seks. Dit maakt dat verweerders hun conclusie “dat de woning sinds juni 2023 voor sekswerk werd gebruikt” niet zonder meer op dit bevindingenrapport konden baseren. Van nader onderzoek naar de feiten en omstandigheden die aan deze bevindingen in het rapport ten grondslag liggen, is niet gebleken of inzichtelijk gemaakt. Dit betekent dat de rechtbank verweerders niet kan volgen in de conclusie dat de woning “langere tijd voor sekswerk” werd gebruikt, maar uitgaat van de periode van 13 oktober 2023 (datum van de melding) tot 31 oktober 2023 (datum van de controle in de woning).

23. Bij de beantwoording van de vraag of eisers voldoende toezicht hebben gehouden, betreft de rechtbank dat het appartement nog niet zo lang door de nieuwe huurders – een echtpaar met een jong kind – werd gebruikt. In de zomermaanden waren de huurders vanwege privéomstandigheden in het buitenland, waarvan eisers ook Whatsapp-berichten hebben overgelegd. Op de zitting heeft de rechtbank het beeld gekregen van een actieve verhuurder. Eisers verhuren ook andere appartementen in het gebouw en zij hebben regelmatig contact met de huurders. Ook zijn zij regelmatig in het gebouw en wordt actie ondernomen als er bijzonderheden zijn, zoals ook blijkt uit de Whatsapp-berichten op het moment dat er problemen zijn met de deurcode. Zo beschrijven zij verder de situatie dat in het gebouw een rooklucht werd waargenomen, waarna bij de woning is aangebeld en de huurder erop is geattendeerd dat binnen niet gerookt mag worden. Dat eisers niet geregistreerd hebben hoe vaak zij in het gebouw zijn geweest, zoals verweerders naar voren brengen, maakt naar het oordeel van de rechtbank niet dat eisers onvoldoende invulling hebben gegeven aan hun taak om als verhuurder toezicht te houden. De rechtbank overweegt verder dat het illegale gebruik een betrekkelijk korte periode betrof en dat eisers in die periode geen klachten hebben ontvangen en de burens geen verdachte activiteiten hebben opgemerkt. Uit de stukken blijkt ook dat in het appartement tevens werd gewoond. Verweerders werpen eisers tegen dat niet gecontroleerd is of de huurders op het adres stonden ingeschreven, dat de deurcode al lange tijd hetzelfde is en dat een verouderde versie van een modelhuurovereenkomst van de raad voor Onroerende Zaken is gebruikt. Hoewel aan deze omstandigheden gewicht toe komt bij de aanvaardingsvraag, leiden deze in dit specifieke geval niet tot het oordeel dat eisers daarmee het illegale gebruik hebben aanvaard.

24. Dit alles brengt de rechtbank tot het oordeel dat verweerders onvoldoende hebben onderbouwd dat eisers onvoldoende toezicht hebben gehouden op het gebruik van de woning. Eisers hebben de overtreding dus niet aanvaard en kunnen niet worden aangemerkt als overtreders. [...]

JnB 2025, 1061

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Holland, 16-10-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:11882](#)

Stichting Omgevingsrecht en Ecologie (Sore), uit Wormerveer, verzoekster.

college van burgemeester en wethouders van gemeente Medemblik.

Omgevingswet 5.7 lid 1

Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) 8.0a lid 2

Omgevingsplan gemeente Medemblik

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. BOPA. ETFAL. BELANGENAFWEGING.

Verlenen omgevingsvergunning tijdelijk AZC voor 263 asielzoekers. BELANGHEBBENDE. Uit de website van verzoekster blijkt dat zij tot 07-08-2025 feitelijke werkzaamheden heeft verricht ter behartiging van haar doelstellingen. Deze feitelijke werkzaamheden zijn toegespitst op de voorliggende opvanglocatie. In die zin worden de door verzoekster behartigde belangen geraakt door de bestreden omgevingsvergunning. Met het oog op de ruime omschrijving van de statuten is het echter nog wel de vraag of verzoekster bij een diepgaander onderzoek, aan de te stellen voorwaarden voldoet ten aanzien van de aard en de omvang van de feitelijke werkzaamheden. Gelet op de aard van deze procedure, die zich niet voor diepgaand onderzoek leent, wordt verzoekster op dit moment op dit punt het voordeel van de twijfel gegund. **ECOLOGISCHE QUICKSCAN.** Het college was in dit verband slechts gehouden om de aangevraagde activiteiten te weigeren als en voor zover het op voorhand redelijkerwijs had moeten inzien dat het wettelijke soortenbeschermingsregime aan de uitvoerbaarheid van het project in de wet staat. Niet is gebleken dat het project de lat van uitvoerbaarheid op voorhand evident niet haalt, zonder verder diepgaand onderzoek.

VOORLOPIG RECHTMATIGHEIDSOORDEEL. In dit stadium kan een voorziening worden getroffen, als het bestreden besluit evident onrechtmatig blijkt. Dit is in het bijzonder het geval alsook zonder diepgaand onderzoek naar de feiten en/of het recht betwijfeld dient te worden of de verleende omgevingsvergunning bij de heroverweging in bezwaar in stand zal blijven. Naar voorlopig oordeel is hiervoor geen aanleiding. Afwijzing verzoek om voorlopige voorziening.

JnB 2025, 1062

Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam, 15-10-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:12232](#)

college van burgemeester en wethouders van Hoeksche Waard.

Omgevingswet 1.1 (bijlage), 5.1

OMGEVINGSWET. HANDHAVING. LAST. CONCREET ZICHT OP LEGALISATIE. Lasten onder dwangsom. Verzoekster heeft zonder omgevingsvergunning voor een

omgevingsplanactiviteit een verharding laten aanbrengen in strijd met de bestemming “Groen”. I.c. wordt geoordeeld dat een last die ziet op het beëindigen van de overtreding in beginsel niet te verstrekken is. Verwijzing naar ABRS 07-11-2018, [ECLI:NL:RVS:2018:3620](#).

Ten tijde van belang was geen sprake van concreet zicht op legalisatie. Geen aanleiding voor het oordeel dat last 4 te verstrekken is, dan wel dat er bijzondere omstandigheden zijn op grond waarvan het college in zoverre niet bevoegd zou zijn om handhavend op te treden.

HOOGTE DWANGSOMMEN EN MODALITEITEN. Het college heeft met het bestreden besluit onvoldoende gemotiveerd waarom het is afgeweken van de [bij de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) behorende] Leidraad [“dwangsombedragen en begunstigingstermijnen”] die het college ten grondslag heeft gelegd aan de motivering van

de hoogte van de dwangsommen. Hierin wordt aanleiding gezien om het verzoek toe te wijzen en het bestreden besluit en het primaire besluit te schorsen.

JnB 2025, 1063

Rechtbank Limburg, 14-10-2025, [ECLI:NL:RBLIM:2025:10314](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sittard-Geleen, verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:2

Omgevingswet 16.79

OMGEVINGSWET. OMGEVINGSVERGUNNING. SPOEDEISEND BELANG.

BELANGHEBBENDE. Verlenen omgevingsvergunning vellen houtopstanden en uitvoeren van werken. I.c. wordt geoordeeld dat verzoekers 2 geen feitelijke gevolgen van enige betekenis ondervinden van de vergunde activiteiten en dus geen rechtstreeks bij het bestreden besluit betrokken belang hebben. De woning/het torentje van verzoekers 2 bevinden zich op ongeveer 400 resp. 300 meter en meer van de te vellen houtopstanden/uit te voeren werken en vanuit de woning/het torentje bestaat hierop geen zicht. Verzoekers 1 zijn geen belanghebbenden, omdat het belang dat zij krachtens hun statuten in het bijzonder behartigen geen rechtstreeks bij het bestreden besluit betrokken belang is. De vergunde activiteiten brengen niet de instandhouding van het landgoed Schweinswei II in gevaar, nu deze zich op ruime afstand (150 meter en meer) van het landgoed bevinden. Afwijzing verzoek om voorlopige voorziening.

JnB 2025, 1064

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 01-10-2025, [ECLI:NL:RBZWB:2025:6581](#)

gemeenteraad van de gemeente Moerdijk.

Omgevingswet (Ow) 11.5 onder a, onder c, 22.1 onder a en b, 15.17, 15.18, 16.33b, 16.33d, 16.93, 16.95, 16.96, 16.97, 16.98, 16.106, 16.107

Aanvullingswet grondeigendom Omgevingswet 4.4a

Omgevingsbesluit (Ob) 7.6

Gemeentewet 87

OMGEVINGSWET. ONTEIGENING. ONTEIGENINGSBESCHIKKING.

BEKRACHTIGINGSVERZOEK. AMBTSHALVE BASISTOETS. Gedeeltelijke toewijzing verzoek om bekrachtiging onteigeningsbeschikking. Aankoop percelen i.v.m. aanleg Randweg.

BEDENKINGEN. ONTVANKELIJKHEID. Voor zover de bedenking is ingediend door persoon 2, is deze niet-ontvankelijk. Zij heeft als (toekomstige) bedrijfsopvolger niet één van de in artikel 16.97 eerste lid, van de Ow genoemde hoedanigheden. Daarnaast is niet gebleken dat haar belang op andere wijze rechtstreeks bij de onteigeningsbeschikking is betrokken.

WETTELIJKE VORMVOORSCHRIFTEN. ONTEIGENINGSBELANG. Er is sprake van een onteigeningsbelang. De beoogde vorm van ontwikkeling en gebruik van de fysieke leefomgeving is mogelijk gemaakt in het omgevingsplan. In het omgevingsplan is aan de percelen de functies verkeer, water en groen toegekend. De gebruiksdoelen van de percelen sluiten aan bij de ontwikkeling, namelijk het aanleggen van een randweg. Omdat wordt onteigend op basis van een bestemmingsplan dat na de inwerkingtreding van de Omgevingswet van rechtswege onderdeel is geworden van het omgevingsplan, geldt niet de eis dat de beoogde vorm van ontwikkeling, gebruik of beheer is toegelaten “onder uitsluiting van de bestaande vorm”. **NOODZAAK. MINNELIJKE VERWERVING.** Onteigening van perceel 1

is noodzakelijk, omdat de raad een redelijke poging heeft gedaan om het perceel in minnelijkheid te verwerven. De Ow verplicht de onteigenende partij niet tot schadeloosstelling in de vorm van compensatiegrond of een andere oplossingen. Uitgangspunt is dat de Ow een volledige schadeloosstelling in geld waarborgt. Desondanks kunnen vragen om compensatiegrond of andere oplossingen aan de orde komen in het kader van de toetsing van het gevoerde minnelijk overleg over de verwerving van de benodigde gronden. Indien een belanghebbende in het minnelijk overleg immers duidelijk maakt de voorkeur te geven aan vervangende grond of een andere oplossing, moet de raad nagaan of hieraan tegemoet gekomen kan worden. **URGENTIE.** De wetgever heeft het mogelijk gemaakt om een onteigeningsbeschikking te baseren op een nog niet onherroepelijk omgevingsplan. Wanneer het bevoegd gezag zou moeten wachten tot het instrument onherroepelijk is geworden, voordat het de onteigeningsbeschikking zou kunnen geven, zou dat tot te grote vertraging leiden voor de verwezenlijking van de beoogde vorm van beheer, gebruik of ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. Voor de uiteindelijke eigendomsovergang is uiteraard wel vereist dat het instrument onherroepelijk is geworden. **GRIFFIERECHT. KOSTEN BELANGHEBBENDE.**

Overige jurisprudentie Omgevingswet:

- Voorzieningenrechter, Rechtbank Rotterdam, 15-10-2025, [ECLI:NL:RBROT:2025:12231](#)

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

JnB 2025, 1065

ABRS, 22-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:5094](#)

college van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, c, en f, 2.12 lid 1 aanhef en onder a, onder 2o

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II artikel 4 aanhef en onderdeel 1, onderdeel 9

Beheersverordening "Koudekerk aan den Rijn 2018"

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. KRUIMEL. BIJBEHOREND BOUWWERK. Verlenen omgevingsvergunning. Beoordeeld dient te worden of het botenhuis met gastenverblijf als bijbehorend bouwwerk als bedoeld in bijlage II van het Bor kan worden aangemerkt. Uit de nota van toelichting bij het Bor (Stb. 2010, 143, blz. 133) volgt dat met functionele verbondenheid, als bedoeld in de definitie van bijbehorend bouwwerk in artikel 1, eerste lid, van bijlage II van het Bor, wordt bedoeld dat sprake moet zijn van een gebruik van het bijbehorende bouwwerk dat in planologisch opzicht is gerelateerd aan het gebruik van het zich op hetzelfde perceel bevindende hoofdgebouw. Door te beoordelen of het gebruik van het botenhuis met gastenverblijf strekt tot vergroting van het woongenot, heeft de rechtbank geen onjuist uitgangspunt gehanteerd. **BELANGENAFWEGING. SCHADE.** Het college wordt niet in zijn standpunt gevolgd dat mogelijke schade aan de woning van appellante en de boom bij de perceelsgrens door de bouwwerkzaamheden in deze procedure geen af te wegen aspect is. De te verwachten schade als gevolg van de uitvoering van het bouwplan kan in de belangenafweging in het kader van vergunningverlening een rol spelen voor zover op

voorhand vaststaat dat de uitvoering van bouwwerkzaamheden onvermijdelijk leidt tot schade aan de omgeving en de omgevingsvergunning daarom niet had mogen worden verleend.

Verwijzing naar ABRS 27-12-2012, [ECLI:NL:RVS:BY7324](#), onder 7.1.

JnB 2025, 1066

ABRS, 22-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:5096](#)

college van burgemeester en wethouders van Hollands Kroon.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.12 lid 1 aanhef en onder a, onder 3°

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. BELANGENAFWEGING. VERTROUWENSBEGINSEL.

Verlenen omgevingsvergunning voor gebruiken bijgebouw voor zelfstandige bewoning. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank in de aangevallen uitspraak terecht heeft overwogen dat het door appellant aangevoerde geen grond biedt voor het oordeel dat de belangen van appellant zo zwaarwegend zijn dat ze aan het honoreren van het gerechtvaardigd vertrouwen van partij in de weg staan. Dat de bewoning van het bijgebouw voor appellant tot onaanvaardbare geluid- en lichtoverlast zal leiden, is niet aannemelijk gemaakt. Aangezien in dit geval sprake is van de bijzondere omstandigheid dat het college bij partij gerechtvaardigde verwachtingen heeft gewekt, is er verder geen reden om aan te nemen dat van de vergunningverlening een ongewenste precedentwerking zal uitgaan.

Omdat geen zwaarwegende belangen in de weg staan aan honorering van het gewekte vertrouwen, hoefde het college ook niet te beoordelen of het aan het belang van partij tegemoet kan komen door hem een schadevergoeding toe te kennen.

JnB 2025, 1067

ABRS, 22-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:5093](#)

college van burgemeester en wethouders van Scherpenzeel.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, onder c, 2.3a lid 1

WABO. HANDHAVING. LAST ONDER DWANGSOM. EVENREDIGHEIDSTOETS.

BEGINSELPLICHT HANDHAVING. Last onder dwangsom o.m. verwijderen hondenhek en ren.

Verwijzing naar ABRS 05-03-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:678](#). Appellant voert aan dat er in dit geval geen algemeen belang is dat handhaving rechtvaardigt. I.c. wordt overwogen dat de vraag of er een handhavingsverzoek is ingediend, in beginsel niet relevant is, omdat handhavend optreden ook ambtshalve kan plaatsvinden. Het betoog van appellant dat, gelet op het ontbreken van een handhavingsverzoek, een algemeen belang bij handhaving ontbreekt, wordt niet gevolgd. Gelet op de ligging van het perceel in het buitengebied van de gemeente, wordt geen grond gezien voor het oordeel dat het college geen waarde heeft mogen hechten aan de agrarische bestemming van de gronden. Dat het perceel al lange tijd niet meer agrarisch wordt gebruikt en het college nooit heeft opgetreden tegen het gebruik van de gronden als tuin, betekent, wat daar van zij, niet dat het college daarom van handhavend optreden tegen de zonder omgevingsvergunning gebouwde bouwwerken op en het hekwerk rondom die gronden had moeten afzien. De vraag of de betrokken bouwwerken vanuit ruimtelijk oogpunt aanvaardbaar zijn, dient te worden beantwoord in het kader van een aanvraag om een omgevingsvergunning en is op zichzelf geen reden om van handhaving af te zien.

JnB 2025, 1068

Rechtbank Den Haag, 03-10-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:18139](#)

college van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Besluit omgevingsrecht (Bor) Bijlage II, artikel 3 aanhef en lid 8

WABO. VERGUNNINGVRIJ. I.c. wordt met het college geoordeeld dat het plaatsen van drie airco-units aan de achtergevel vergunningsvrij is. Op zich is juist dat in artikel 1, tweede lid, aanhef en onder c, bijlage II van het Bor alleen de maataanduidingen m en m2 expliciet worden vermeld. In de Nota van Toelichting bij het Bor (NvT 2010), is echter het volgende opgenomen over het huidige artikel 3, achtste lid, onder d, bijlage II van het Bor: *“Nieuw is het vereiste dat geen uitbreiding van het bouwvolume mag plaatsvinden. Het aanbrengen van uitbreidingen op bestaande bouwlagen valt derhalve niet onder deze regeling. Ook hier geldt evenwel, onder verwijzing naar artikel 1, tweede lid, onderdeel c, dat uitstekende delen van ondergeschikte aard buiten beschouwing blijven. Het is dus toegestaan dat ventilatie- of rookgasafvoerpijpjes, kleine schoorstenen en andersoortige veranderingen en toevoegingen worden aangebracht.”* De rechtbank ziet op basis van deze toelichting geen aanleiding voor een ander oordeel dan dat het de bedoeling van de wetgever is geweest om ook bij de bepaling van het bouwvolume, uitsteeksels van ondergeschikte aard buiten beschouwing te laten.

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2025, 1069

MK ABRS, 22-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:5090](#)

college van gedeputeerde staten van Utrecht.

Habitatrichtlijn (Hrl) 6

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7, 5.4. lid 1 onder c, lid 2

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. INTREKKING. Afwijzing verzoek intrekking PAS-vergunning op grond van artikel 5.4, eerste lid en onder c, en het tweede lid, van de Wnb. **SOORT MAATREGELEN.** Geen grond voor het oordeel dat het college in de onderbouwing over de te treffen passende maatregelen moet motiveren waarom deze maatregelen kunnen worden geduid als passende maatregel en niet als instandhoudingsmaatregel of beschermingsmaatregel. Wat betreft deze laatste soort maatregel, kan van een beschermingsmaatregel geen sprake zijn, omdat het college de maatregelen niet treft in het kader van een toestemmingsprocedure op grond van artikel 6, derde lid, van de Hrl. **INTREKKINGSGRONDSLAG.**

[...] Soort maatregelen (artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb)

[...] 6.1. Anders dan de rechtbank, ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat het college in de onderbouwing over de te treffen passende maatregelen moet motiveren waarom deze maatregelen kunnen worden geduid als passende maatregel en niet als instandhoudingsmaatregel of beschermingsmaatregel. Wat betreft deze laatste soort maatregel, overweegt de Afdeling dat van een beschermingsmaatregel geen sprake kan zijn, omdat het college de maatregelen niet treft in het kader van een toestemmingsprocedure op grond van artikel 6, derde lid, van de Hrl. Het verschil

tussen een instandhoudingsmaatregel en passende maatregel is uiteengezet in overweging 7.1 van de uitspraak van de Afdeling van 29 mei 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1603](#) (hierna: de PAS-uitspraak). Daarin staat dat instandhoudingsmaatregelen zijn gericht op het behoud of het herstel van een gunstige staat van instandhouding van de soorten en habitattypen waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen, terwijl passende maatregelen zijn gericht op het voorkomen van (dreigende) verslechtingen en verstoringen die een significant effect kunnen hebben op de soorten en habitattypen waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen.

6.2. In dit geval is sprake van bedrijfsactiviteiten die stikstofdepositie tot gevolg hebben op het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen. Niet in geschil is dat sprake is van een (dreigende) verslechtering of significante verstoring van de natuurwaarden in dat gebied. Ook niet in geschil is dat een daling van stikstofdepositie nodig is om die verslechtering en verstoring te voorkomen. Dit betekent dat het college, indien het de PAS-vergunning niet wilt intrekken of wijzigen, moet motiveren dat de door het college genoemde maatregelen voorzien in de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen afzienbare termijn en dat daarmee de (dreigende) verslechtering en significante verstoring worden voorkomen, zie overweging 7.3 van de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:71](#). Bij een toereikende motivering is ook voldoende onderbouwd dat er sprake is van passende maatregelen en niet van instandhoudingsmaatregelen. [...] Intrekkingsgrondslag artikel 5.4, eerste lid en onder c, van de Wnb

7. Het college betoogt dat de intrekkingsgrond van artikel 5.4, eerste lid en onder c, van de Wnb niet van toepassing is. Volgens het college is de PAS-vergunning niet in strijd met de wet verleend. Bij de vraag of een natuurvergunning in strijd met de wet is verleend, moet worden uitgegaan van de wetgeving en inzichten die ten tijde van het verlenen van de vergunning van toepassing waren. Destijds was het PAS het geldende recht en de PAS-vergunning is in overeenstemming verleend met het destijds geldende recht, aldus het college. Daarnaast gaat de rechtbank er volgens het college ten onrechte vanuit dat het onverbindend verklaren van het PAS terugwerkende kracht heeft. Ter onderbouwing verwijst het college naar de conclusie van de advocaat-generaal Widdershoven van 22 december 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:3557](#).

8. Deze hoger beroepsgrond slaagt niet. Daarvoor is het volgende van belang. In overweging 32.5 van de PAS-uitspraak heeft de Afdeling geoordeeld dat de passende beoordeling die ten grondslag ligt aan het PAS niet voldoet aan de eisen die het Hof van Justitie van de Europese Unie stelt aan een passende beoordeling. In overweging 32.6 van die uitspraak is overwogen dat een vergunning voor een activiteit die stikstofdepositie veroorzaakt op een Natura 2000-gebied dat in het PAS opgenomen is, niet kon worden verleend onder verwijzing naar de passende beoordeling die voor het PAS is gemaakt.

8.1. De natuurvergunning van 1 mei 2019 is verleend op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. De natuurvergunning is verleend op basis van een passende beoordeling waarmee de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van de betreffende Natura 2000-gebieden niet aantast.

In tabel 1 en 3 van de natuurvergunning staat dat uit de AERIUS-berekeningen blijkt dat sprake is van een toename van stikstofdepositie. Daarom heeft het college ontwikkelingsruimte uit het PAS toebedeeld op grond van artikel 2.7 van het Besluit natuurbescherming. Bij de natuurvergunning zit een uitdraai van 21 februari 2019 van AERIUS Register waaruit blijkt dat ontwikkelingsruimte is gereserveerd. Voor de passende beoordeling is verwezen naar de passende beoordeling van het PAS.

8.2. Het bovenstaande betekent dat de PAS-vergunning is verleend in strijd met wettelijke voorschriften. Het college heeft ten onrechte de vergunning verleend op grond van artikel 2.7, derde lid en onder a, van de Wnb met verwijzing naar de passende beoordeling van het PAS, terwijl uit die passende beoordeling niet de zekerheid kon worden verkregen dat de activiteiten niet leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van die Natura 2000-gebieden. De PAS-vergunning is dus verleend in strijd met de destijds geldende wettelijke voorschriften, in dit geval artikel 2.7, tweede lid, in samenhang met artikel 2.7, derde lid onder a, van de Wnb. De rechtbank is terecht ook tot dit oordeel gekomen, zij het op andere gronden. Uit het vorenstaande volgt dat de intrekingsgrondslag van artikel 5.4, eerste lid en onder c, van toepassing is.

8.3. Gelet op het bovenstaande behoeft de hoger beroepsgrond van het college over de gevolgen van het onverbindend verklaren van delen van de regelgeving van het PAS geen bespreking. De PAS-vergunning is niet om die reden in strijd met de wet verleend, maar omdat een vergunning is verleend met verwijzing naar een passende beoordeling waaruit niet de zekerheid kon worden verkregen dat de natuurlijke kenmerken van het betreffende Natura 2000-gebied niet worden aangetast. [...]

JnB 2025, 1070

Tussenuitspraak MK Rechtbank Den Haag, 23-10-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:19367](#)

college van gedeputeerde staten van Zuid-Holland.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.4

NATUURBESCHERMING. REIKWIJDTE AANSCHRIJVINGSBEVOEGDHEID. Afwijzing verzoek MOB om maatregelen op te leggen aan gemeentebestuur van Den Haag m.b.t. stikstofemissies van het gemotoriseerde verkeer binnen en rondom de stad Den Haag. I.c. wordt geoordeeld dat op grond van artikel 2.4, eerste lid, van de Wnb verplichtingen kunnen worden opgelegd die actief handelen vereisen van degene die een handeling verricht of voornemens is te verrichten. Uit het bestreden besluit blijkt niet dat de Unierechtelijke achtergrond van artikel 2.4 van de Wnb is betrokken. Het college had deze achtergrond niet buiten beschouwing mogen laten. Het college heeft voor alle in het verzoek gevraagde maatregelen nagelaten te onderzoeken of een publiekrechtelijk besluit noodzakelijk is, welk bestuursorgaan van de gemeente daartoe bevoegd is en welk afwegingskader daarvoor geldt. Eerst nadat dit is onderzocht, kan worden beoordeeld of het in het nationale recht vastgestelde stelsel van maatregelen (waaronder de aanwijzing van de bevoegde instanties) afdoende is om een juiste toepassing van de Habitatrichtlijn mogelijk te maken. En wat het gevolg is van die beoordeling voor de beslissing op het verzoek om toepassing te geven aan de aanschrijvingsbevoegdheid van artikel 2.4 van de Wnb. Zorgvuldigheids- en motiveringsgebrek. Het college wordt in de gelegenheid gesteld het gebrek te herstellen.

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Afwijzing verzoek opleggen stikstofmaatregelen aan gemeentebestuur Den Haag onvoldoende onderbouwd") uitgebracht.

JnB 2025, 1071

MK Rechtbank Noord-Nederland, 17-10-2025, [ECLI:NL:RBNNE:2025:4256](#)

college van gedeputeerde staten van Drenthe.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2, 2.8

Omgevingswet 5:40 lid 2c

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. PROCESBELANG. BEVOEGDHEID TOT SCHORSING. BELANGENAFWEGING. EXTERN SALDEREN. Schorsing natuurvergunning verleend voor uitbreiding melkveebedrijf. I.c. wordt geoordeeld dat het college aan de bevoegdheid tot vergunningverlening, ook de bevoegdheid ontleent tot schorsing of intrekking van de natuurvergunning (al dan niet op verzoek). Dit is ook een discretionaire bevoegdheid en er bestaat ruimte voor een belangenafweging. In de belangenafweging moet ook de feitelijke situatie worden betrokken. Of aan de eisen voor extern salderen wordt voldaan moet worden beoordeeld in het besluit op de aanvraag om natuurvergunning die Vermilion bij de minister heeft ingediend. De toetsing van de referentiesituatie van het saldogevende bedrijf en het additionaliteitsvereiste vindt in dat kader plaats. Dat laat echter onverlet dat de betrokken belangen moeten worden betrokken in de beoordeling van het verzoek om schorsing. Het bestreden besluit is onzorgvuldig voorbereid en bevat geen deugdelijke belangenafweging en motivering.

[...] Kan de natuurvergunning worden geschorst?

[...] 8.1. De rechtbank stelt vast dat in de Wnb en de Awb een expliciete bevoegdheid tot het tijdelijk schorsen van de werking van een natuurvergunning ontbreekt. Zoals het college ter zitting ook heeft erkend, heeft artikel 5.4 van de Wnb niet als grondslag gediend voor de tijdelijke schorsing. Het betreft een schorsing op verzoek van vergunninghouder.

8.2. De rechtbank overweegt dat uit vaste rechtspraak⁵ volgt dat de bevoegdheid om een besluit te nemen tevens de bevoegdheid impliceert om het besluit in te trekken, zolang de impliciete bevoegdheid niet in strijd komt met het toepasselijk wettelijk kader en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. De bevoegdheid bestond reeds onder de Wnb en is in de Omgevingswet in artikel 5:40 lid 2c expliciet in de wet opgenomen.

Naar het oordeel van de rechtbank heeft een bestuursorgaan daarmee ook een impliciete bevoegdheid tot schorsing van de werking van een besluit.

In dit geval is het college op grond van artikel 2.7 en 2.8 van de Wnb bevoegd om een natuurvergunning te verlenen als de zekerheid is verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet zal aantasten. Het college ontleent aan die bevoegdheid tot vergunningverlening, ook de bevoegdheid tot schorsing of intrekking van de natuurvergunning (al dan niet op verzoek).

Is het bestreden besluit zorgvuldig tot stand gekomen en voldoende gemotiveerd?

8.3. De rechtbank overweegt dat artikel 2.7 van de Wnb, waaraan het college de bevoegdheid tot schorsing ontleent, een discretionaire bevoegdheid is: het college kan (uitsluitend) tot vergunningverlening overgaan als aan het bepaalde in artikel 2.8 van de Wnb is voldaan. Dit betekent dat de daaruit afgeleide intrekkings- en schorsingsbevoegdheid ook een discretionaire bevoegdheid is en er ruimte bestaat voor een belangenafweging bij het nemen van een intrekkings- of schorsingsbesluit.

[...] 8.5. Een discretionaire bevoegdheid geeft het college de keuze om met een toereikende motivering, een aanvraag in te willigen of af te wijzen. Bij de besluitvorming moet het college alle betrokken belangen onderzoeken en zorgvuldig tegen elkaar afwegen. Nadat in een besluit

inzichtelijk is gemaakt welke belangen zijn betrokken, moet ook inzichtelijk zijn welk gewicht daarbij aan de respectievelijke belangen is toegekend.

Tot de door het college bij deze aanvraag te betrekken en af te wegen belangen behoren in ieder geval het (financiële) belang van de aanvrager, de belangen van derden, de maatschappelijke belangen, waaronder in het bijzonder het belang van de natuur, en de mogelijke eigen belangen van het college bij het al dan niet in werking laten van deze natuurvergunning. Het beoordelingskader in artikel 2.8 van de Wnb draait immers om de bescherming van de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied. Anders dan het college op zitting heeft aangevoerd, is er geen aanleiding om het belang van de natuur alleen vanuit juridisch perspectief te benaderen. In de belangenafweging moet ook de feitelijke situatie worden betrokken. Daarbij speelt in dit geval ook een rol of het melkveebedrijf op het moment van besluitvorming nog geëxploiteerd werd en of er feitelijk nog natuurbelastende emissies waren. Als het melkveebedrijf al gedurende langere tijd niet in bedrijf was, er feitelijk geen emissies meer waren en geen reëel zicht is op een herstart van het melkveebedrijf in de toekomst, kan niet zondermeer gesteld worden dat schorsing van die niet gebruikte emissierechten ten behoeve van inzet elders, geen negatieve gevolgen heeft, temeer nu – anders dan bij een intrekking – een schorsing tot gevolg heeft dat de vergunning na afloop daarvan weer herleeft en vergunninghouder vervolgens nogmaals om schorsing zou kunnen verzoeken. Of aan de eisen voor extern salderen wordt voldaan moet worden beoordeeld in het besluit op de aanvraag om natuurvergunning die Vermilion bij de minister heeft ingediend. De toetsing van de referentiesituatie van het saldogevende bedrijf en het additionaliteitsvereiste vindt in dat kader plaats. Dat laat echter onverlet dat de betrokken belangen, zoals de rechtbank hiervoor heeft overwogen moeten worden betrokken in de beoordeling van het verzoek om schorsing.

8.6. De rechtbank is gelet op het voorgaande van oordeel dat in de motivering van het bestreden besluit geen inzicht is gegeven in welke belangen van de vergunninghouder, derde-partij, en welke algemene belangen hier precies in de belangenafweging zijn betrokken en welk gewicht daarbij aan de respectievelijke belangen is toegekend. Uit de erkenning van het college op de zitting dat er geen kennis is over de daadwerkelijke exploitatie van de melkveehouderij, blijkt ook dat het college onvoldoende kennis heeft vergaard over de relevante feiten. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2025, 1072

MK CRvB, 07-10-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1489](#)

college van burgemeester en wethouders van Westland.

Participatiewet (PW)

PARTICIPATIEWET. WEIGERING HUISBEZOEK. AFWIJZING AANVRAAG BIJSTAND. Het enkele feit dat appellante een belafsprak met de bedrijfsarts had, stond aan het afleggen van een huisbezoek door de medewerkers niet in de weg en vormt daarom geen zwaarwegend belang die de weigering om mee te werken aan het huisbezoek rechtvaardigt. Voor zover appellante angst had voor een coronabesmetting had zij dit aan de medewerkers kunnen melden en had daarvoor een oplossing kunnen worden gevonden. Ook hiervoor geldt dat geen sprake is van een zwaarwegend belang dat die weigering rechtvaardigt. Aangevallen uitspraak bevestigd.

JnB 2025, 1073

MK CRvB, 07-10-2025, [ECLI:NL:CRVB:2025:1477](#)

college van burgemeester en wethouders van Rotterdam.

Participatiewet (PW) 15, 35

Zorgverzekeringswet (Zvw)

PARTICIPATIEWET. AFWIJZING BIJZONDERE BIJSTAND VOOR KOSTEN ELEKTRA HULPMIDDELEN. De kosten van elektra voor het gebruik van de hulpmiddelen vallen buiten de reikwijdte van de Zvw. De Zvw is voor deze kosten dus geen voorliggende voorziening en artikel 15, eerste lid, van de PW staat niet in de weg aan verlening van bijzondere bijstand daarvoor. De rechtbank heeft dit niet onderkend.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2025, 1074

MK Rechtbank Amsterdam, 22-05-2025 (publ. 20-10-2025), [ECLI:NL:RBAMS:2025:4186](#)

Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank, verweerder.

Rijnvarendenovereenkomst 2

RIJNVARENDENOVEREENKOMST. A1-VERKLARINGEN. De Rijnvarendenovereenkomst is op betrokkenen van toepassing. Verweerder heeft ten onrechte A1-verklaringen toegekend.

2.1. De rechtbank beoordeelt of verweerder terecht aan eisers A1-verklaringen heeft afgegeven. [...]

4.2. Eisers en eiseres voeren aan dat verweerder een te enge interpretatie heeft gegeven aan het begrip ‘mede in de Rijnvaart gebruikt’. Verweerder stelt namelijk dat alleen sprake is van Rijnvaart wanneer een boot op de conventionele Rijn heeft gevaren. De conventionele Rijn bestaat uitsluitend uit de Rijn, de Waal tot Gorinchem en de Lek tot Krimpen aan de Lek. Volgens eisers en eiseres moet voor de definitie van Rijnvaart aangesloten worden bij de Herziene Rijnvaartakte. Volgens eisers en eiseres moet het begrip Rijnvaart ruim worden uitgelegd en vallen de vaart op de Rijn en ook zijn uitmondingen van Bazel tot in de open zee hieronder.

4.3. De rechtbank stelt vast dat de Rijnvaartovereenkomst zelf geen definitie geeft van het begrip Rijnvaart. Anders dan verweerder heeft betoogd, heeft naar het oordeel van de rechtbank de Raad zich ook niet uitdrukkelijk uitgesproken over wat onder het begrip Rijnvaart valt. [...]

4.5. Tussen partijen is niet in geschil dat de [naam boot] blijkens de vaartijdenboeken in de periode in geschil (de haven van) Rotterdam heeft gevaren. Ook is niet in geschil dat (de haven van) Rotterdam valt onder de Rijn en zijn uitmondingen. Gelet hierop is de rechtbank van oordeel dat de [naam boot] in de periode in geschil mede in de Rijnvaart is gebruikt en dat eisers daardoor vallen onder de personele werkingssfeer van de Rijnvarendenovereenkomst.

Is de uitsluitingsgrond van artikel 2, tweede lid onder b, van de Rijnvarendenovereenkomst van toepassing?

5.1. Verweerder stelt zich op het standpunt dat de Rijnvarendenovereenkomst niet van toepassing is, omdat de [naam boot] een schip is dat hoofdzakelijk in (zee)havens wordt gebruikt. [...]

5.2. Naar het oordeel van de rechtbank heeft verweerder niet aannemelijk gemaakt dat de [naam boot] hoofdzakelijk in een binnen- of zeehaven wordt gebruikt. De rechtbank overweegt daartoe als volgt. Niet in geschil is dat de [naam boot] ook wordt ingezet om brandstoffen en mineralen te vervoeren in en naar verschillende havens. [...] Eisers en eiseres hebben naar het oordeel van de rechtbank voldoende toegelicht dat zij meerdere andere activiteiten buiten de (zee)havens uitvoeren. De algemene bewering van verweerder dat een belangrijk onderdeel van de activiteiten van de [naam boot] het bunkeren van zeeschepen is biedt onvoldoende onderbouwing voor de stelling dat de [naam boot] hoofdzakelijk in een binnen- of zeehaven wordt gebruikt, gezien de gegevens in de vaartijdenboeken en toelichting van eisers en eiseres. De stelling van verweerder dat de [naam boot], gezien het ruime geografische gebied dat vorenstaande havens bestrijken en de beperkte onderlinge afstand, hoofdzakelijk wordt gebruikt in (zee)havens, is onvoldoende concreet toegelicht. Verweerder heeft zich dan ook naar het oordeel van de rechtbank ten onrechte op het standpunt gesteld dat de Rijnvarendenovereenkomst vanwege deze uitsluitingsgrond hoe dan ook niet van toepassing is. De beroepsgrond slaagt.

Slotsom

6.1. Gelet op het voorgaande is de Rijnvarendenovereenkomst op eisers van toepassing. [...]

7. De beroepen van eisers en eiseres zijn gegrond. Verweerder heeft ten onrechte aan eisers een A1-verklaring toegekend. De rechtbank zal de bestreden besluiten daarom vernietigen en ziet ook aanleiding om zelf in de zaak te voorzien door de primaire besluiten te herroepen en te bepalen dat deze uitspraak voor de bestreden besluiten in de plaats treedt. [...]

JnB 2025, 1075

MK Rechtbank Oost-Brabant, 10-10-2025, [ECLI:NL:RBOBR:2025:6715](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente 's-Hertogenbosch.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) 2.1.3, 2.3.6

Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 's-Hertogenbosch 2024 (Verordening) 5.2, 5.3

WMO 2015. MAATWERKVOORZIENING INDIVIDUELE BEGELEIDING. PGB. UURTARIEF. Voor zover de Verordening voorschrijft dat een zorgverlener, die beschikt over de vereiste diploma's, maar niet is ingeschreven in het Handelsregister, per definitie als informele hulpverlener wordt aangemerkt, dit onderdeel een toereikende grondslag mist in de Wmo 2015. Het college mocht deze bepaling daarom niet aan het bestreden besluit ten grondslag leggen. Dit leidt tot de conclusie dat het college de aanvraag van eiseres om verlenging van de maatwerkvoorziening individuele begeleiding in de vorm van een pgb tegen het formele tarief niet mocht weigeren op de enkele grond dat de zorgverlener niet is ingeschreven in het Handelsregister. De rechtbank zal tegen deze achtergrond artikel 5.2, eerste lid, aanhef en onder b, van de Verordening, voor wat betreft de eis van 'ingeschreven staan in het Handelsregister (conform artikel 8.5 Handelsregisterwet 2007)', zoals dit gold ten tijde van het bestreden besluit in deze zaak buiten toepassing laten.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Basisregistratie personen

JnB 2025, 1076

MK ABRS, 22-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:4980](#)

college van burgemeester en wethouders van Hilversum.

Wet basisregistratie personen (Wet brp) 2.58

WET BASISREGISTRATIE PERSONEN. OVERZICHTSUITSpraak. VERNIEUWD

BEOORDELINGSKADER RECTIFICATIEVERZOEKEN. In deze uitspraak geeft de ABRS een nieuw kader voor de beoordeling van rectificatieverzoeken op grond van de Wet brp. Met deze overzichtsuitspraak wordt het beoordelingskader zoals uiteengezet in de uitspraak van 04-05-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1198](#), op enkele punten gewijzigd of verduidelijkt. Vanaf overweging 11 wordt een samenvatting gegeven van deze wijzigingen.

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Nieuw beoordelingskader bij verzoeken tot wijziging basisregistratie personen") incl. stroomschema uitgebracht.

Zie ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2025:5070](#), [ECLI:NL:RVS:2025:5072](#) en [ECLI:NL:RVS:2025:5073](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Onderwijs

JnB 2025, 1077

MK ABRS, 22-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:5059](#)

directeur basisschool.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 3:2, 4:2

Leerplichtwet 1969 1, 2, 11, 13a

ONDERWIJS. LEERPLICHT. Afwijzing verzoek om verlof. ZORGVULDIGE VOORBEREIDING.

Artikel 3:2 van de Awb verplicht de directeur er niet toe om nader onderzoek te doen als de voorliggende gegevens op zichzelf voldoende zijn om de aanvraag te beoordelen, maar niet tot een toewijzing van de aanvraag kunnen leiden. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geoordeeld dat het besluit onzorgvuldig is voorbereid. **MOTIVERING BESLUIT.** Artikel 11,

aanhef en onder f, van de Leerplichtwet duidt op een zeer beperkte categorie van beroepen.

Verwijzing naar ABRS 30-09-2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BJ8909](#). De directeur komt

beoordelingsruimte toe bij de beantwoording van de vraag of verzoeker door de specifieke aard van haar beroep in geen enkele reguliere schoolvakantie in het jaar met het gezin vakantie kan houden. Verzoeker heeft niet aannemelijk gemaakt dat een vakantie van twee aaneengesloten weken gedurende één van de reguliere schoolvakanties voor haar werkgever tot onoverkomelijke bedrijfseconomische problemen zal leiden. Met afspraken in een arbeidsovereenkomst kunnen de voorwaarden van artikel 11, aanhef en onder f, van de Leerplichtwet niet opzij worden gezet. De rechtbank heeft ten onrechte een motiveringsgebrek in het besluit geconstateerd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Open overheid

JnB 2025, 1078

MK ABRS, 22-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:5067](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3

Wet open overheid (Woo)

Wet openbaarheid van bestuur (Wob)

WOB. WOO. WOB/WOO-VERZOEK. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het college het bezwaar van appellante niet-ontvankelijk kon verklaren en had moeten oordelen dat het college het verzoek als een Wob/Woo-verzoek had moeten behandelen.

De hoofdregel is dat een Wob-verzoek is gedaan als er met een beroep op de Wob een verzoek om informatie vervat in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid tot een bestuursorgaan wordt gericht. Dit is alleen anders als uit de aard of inhoud van het verzoek of uit uitspraken van de verzoeker blijkt dat de verzoeker geen Wob-verzoek heeft beoogd in te dienen. Verwijzing naar ABRS 20-05-2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1268](#), onder 5.6.

[...] Was er een Wob-verzoek?

4. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen, heeft de plicht tot openbaarmaking op grond van de Wob geen betrekking op informatie die al openbaar is. Een reactie op een verzoek om stukken openbaar te maken die al openbaar zijn, is niet op rechtsgevolg gericht en daarom geen besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. Informatie die openbaar is, kan niet nogmaals openbaar gemaakt worden. Een reactie van een bestuursorgaan met de mededeling dat informatie openbaar is, is geen besluit, maar een mededeling van feitelijke aard. Als een verzoeker tegen een dergelijke mededeling niettemin rechtsmiddelen aanwendt, kan in de procedure daarover de vraag worden beoordeeld of het bestuursorgaan op goede gronden stelt dat de gevraagde informatie openbaar is. Vergelijk de uitspraken van 11 september 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:3100](#), onder 5 en 6 december 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4515](#), onder 4.

4.1. Het college heeft het bezwaar van [appellante] niet-ontvankelijk verklaard, omdat de door [appellante] gevraagde informatie al openbaar was en de informatievoorziening in de e-mail van 12 april 2022 daarom geen besluit is. De rechtbank is haar hierin gevolgd. [appellante] betoogt echter terecht dat het college en de rechtbank haar verzoek als Wob-verzoek hadden moeten aanmerken. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen, is de hoofdregel dat een Wob-verzoek is gedaan als er met een beroep op de Wob een verzoek om informatie vervat in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid tot een bestuursorgaan wordt gericht. Dit is alleen anders als uit de aard of inhoud van het verzoek of uit uitspraken van de verzoeker blijkt dat de verzoeker geen Wob-verzoek heeft beoogd in te dienen. Vergelijk de uitspraak van 20 mei 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1268](#), onder 5.6. Het college heeft ten onrechte uit de inhoud van het verzoek afgeleid dat het geen Wob-verzoek betreft. [appellante] heeft immers niet alleen verzocht om openbaarmaking van de beleidsregels. Dat, zoals het college stelt, over de werkwijze rondom de terugvordering alleen de beleidsregels bestaan en dat er geen documenten bestaan over het gebruik van algoritmes of lijsten met bijzondere

persoonsgegevens is niet van belang voor beantwoording van de vraag of een verzoek om informatie is gebaseerd op de Wob (thans en ten tijde van het besluit op bezwaar op de Wet open overheid; hierna: Woo). Of er documenten bestaan waar in het Wob/Woo-verzoek om wordt gevraagd is relevant voor het door het bestuursorgaan te nemen besluit of het verzoek zou kunnen worden ingewilligd. De rechtbank heeft daarom ten onrechte geoordeeld dat het college het bezwaar van [appellante] niet-ontvankelijk kon verklaren en had moeten oordelen dat het college het verzoek als een Wob/Woo-verzoek had moeten behandelen.

Wat is de reikwijdte van het verzoek en zijn er meer documenten?

5. Anders dan de rechtbank is de Afdeling verder van oordeel dat het college onzorgvuldig heeft gehandeld en niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat ten aanzien van het door [appellante] opgeworpen onderwerp slechts de beleidsregels bestaan.

[...] 5.3. De Afdeling acht het, anders dan de rechtbank, zonder nadere motivering en inzicht in de zoekslag dan ook niet geloofwaardig dat ten aanzien van het Wob/Woo-verzoek van [appellante] slechts de beleidsregels bestaan. Het college moet een nieuw besluit nemen op het verzoek, waarbij hij zich moet richten op informatie over het gebruik van algoritmes en het aanwezig hebben en/of gebruiken van bijzondere persoonsgegevens, al dan niet afkomstig uit de FSV. Daarbij kan hij zich niet beperken tot de afdeling die gaat over de terugvordering van uitkeringen onder de Participatiewet, maar moet hij ook op 'hoger niveau' zoeken naar documenten over dit onderwerp, nu niet is uitgesloten dat die stukken informatie bevatten over de uitvoering van de Participatiewet. Voor de duidelijkheid merkt de Afdeling daarbij op dat het verzoek nadrukkelijk niet is beperkt tot de actuele situatie ten tijde van het verzoek, maar zich ook uitstrekt tot het verleden, en dat de omstandigheid dat geen gebruik zou worden gemaakt van bijzondere persoonsgegevens niet uitsluit dat in interne verslagen, onderzoeken, rapporten en communicatie dit onderwerp wel aan de orde is geweest. [...]

JnB 2025, 1079

MK Rechtbank Midden-Nederland, 09-10-2025, [ECLI:NL:RBMNE:2025:5226](#)

Onderzoeksraad voor Veiligheid, verweerder.

Verordening nr. 376/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 inzake het melden, onderzoeken en opvolgen van voorvallen in de burgerluchtvaart (Verordening Voorvallen)

Wet open overheid (Woo) 1.1, 5.5 lid 1, 5.6, 8.8

Rijkswet Onderzoeksraad voor Veiligheid (Rijkswet Ovv) 59 lid 5

WOO. VERZOEK. BIJZONDERE OPENBAARMAKINGSREGELING. Afwijzing Woo-verzoek. In de bijlage bij artikel 8.8 van de Woo is artikel 59, vijfde lid, van de Rijkswet Ovv opgenomen. Dit betekent dat onderzoeksinformatie van verweerder niet voor eenieder openbaar kan worden gemaakt. Gelet op het systeem van de bepalingen in de Rijkswet Ovv is het de bedoeling geweest van de wetgever om de regeling in de Rijkswet Ovv uitputtend te maken. Het is ook vaste jurisprudentie dat de Rijkswet geldt als uitputtende regeling voor openbaarmaking van onderzoeksinformatie. Verwijzing naar ABRS [ECLI:NL:RVS:2025:541](#), punt 8.2. Naar het oordeel van de rechtbank is in de Rijkswet Ovv ook de individuele informatieverstrekking uitputtend geregeld. Uit artikel 49 van de Rijkswet Ovv, zeker als dat wordt gelezen in het bredere verband van de Rijkswet Ovv, blijkt duidelijk dat alleen inzage wordt verleend als dat voor het onderzoek noodzakelijk is. Die uitputtende regeling is bedoeld om verweerder in staat te stellen voorvallen vertrouwelijk en daarmee effectief te kunnen onderzoeken. Daarvoor is het van belang om te waarborgen en te laten zien dat

onderzoeksinformatie te allen tijde vertrouwelijk blijft. De Rijkswet Ovv bevat dus een uitputtende regeling voor de individuele verstrekking aan personen. Voor de toepassing van artikel 5.5 van de Woo bestaat dus geen ruimte.

JnB 2025, 1080

MK Rechtbank Den Haag, 30-09-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:18729](#)

minister van Infrastructuur en Waterstaat.

EG-verordening 1008/2008 (de Verordening) 26 lid 3

Wet open overheid (Woo) 5 lid 1, aanhef en onder c, lid 2 aanhef en onder d, onder f, lid 5

WOO. OPENBAARMAKING INFORMATIE. Gedeeltelijke openbaarmaking informatie die verband houdt met een door eiseres ingediende vergunningaanvraag. Overeenkomst tot het verrichten van opsporings- en reddingsdiensten (SAR) op de Noordzee per helikopter. I.c. wordt geoordeeld dat de bestreden besluiten niet deugdelijk zijn gemotiveerd. Opdracht aan verweerder nieuwe besluiten te nemen op de bezwaren van eisers. Uitleg van artikel 26, derde lid, van de Verordening. In de onderbouwing moet verweerder ingaan op deze bepaling.

[...] 5.1. Gelet op het voorgaande zal de rechtbank aan verweerder de opdracht geven nieuwe besluiten te nemen op de bezwaren van eisers. De te geven motivering moet blijken van een heroverweging op basis van de bezwaargronden, zodat kennis kan worden genomen van verweerders gedachtegang over de uitzonderingsgronden die ter discussie staan. In de onderbouwing van zijn oordeel moet verweerder in het bijzonder met het volgende rekening houden.

5.1.1. Artikel 26, derde lid, van de Verordening, verplicht de lidstaat tot het treffen van maatregelen om de nodige vertrouwelijkheid te garanderen van de informatie die op grond van de verordening is verkregen. Gelet op de globale omschrijving van de bepaling heeft de lidstaat een zekere vrijheid om daarin keuzes te maken. Hieruit volgt dat de bepaling geen rechten en verplichtingen tot stand brengt die rechtstreeks kunnen worden ingeroepen. Dit laat onverlet, dat de lidstaat al het mogelijke moet doen om de volle werking van de bepaling te waarborgen en tot een oplossing te komen die in overeenstemming is met het daarmee beoogde doel ('de verplichting tot conforme toepassing'). Hoe de verplichting tot conforme toepassing zich verhoudt tot openbaarmaking in dit geval, zal afhangen van de inhoud van de documenten en de context waarin die zijn verkregen. In deze beroepsprocedures is er onvoldoende gelegenheid om die aspecten binnen de grenzen van een goede procesorde te onderzoeken. In de te geven motivering zal verweerder daarom alsnog duidelijk moeten maken op welke documenten hij artikel 26, derde lid, van de Verordening van toepassing acht. Daarbij moet hij ingaan op de verplichting tot conforme toepassing. Betreft het een document waarvan eisers betogen, dat de uitzonderingsgrond uit artikel 5, eerste lid, aanhef en onder c, van de Woo (een absolute uitzonderingsgrond) moet worden ingeroepen, dan moet verweerder verduidelijken welke invloed de verplichting tot conforme toepassing heeft op zijn oordeel over de toepasselijkheid van die absolute uitzonderingsgrond. Gaat het om documenten waarop volgens eisers een relatieve uitzonderingsgrond van toepassing is, dan moet verweerder uitleggen in hoeverre de verplichting van invloed is op de afweging tussen het belang van openbaarmaking en het belang dat door die uitzonderingsgrond wordt beschermd. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Openbare orde

JnB 2025, 1081

MK ABRS, 22-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:5007](#)

burgemeester van Deventer.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:31d, 5:32 lid 1, lid 2, 5:32b, 5:34 lid 2, 5:39 lid 1

Gemeentewet 125 lid 1, lid 3, 174

Algemeen Plaatselijke Verordening gemeente Deventer (APV) 2:1, 6:1

GEMEENTEWET. APV. OPENBARE ORDE. HANDHAVING. LAST ONDER DWANGSOM.

CRIMINAL CHARGE. Last onder dwangsom inhoudende dat appellant artikel 2:1 van de APV niet mag overtreden. I.c. wordt geoordeeld dat de opgelegde last onder dwangsom niet is aan te merken als een criminal charge. Verwijzing naar EHRM, 08-06-1976, arrest Engel, [ECLI:CE:EHCR:1976:0608JUDO000510071](#), §82, ABRS 18-11-2020 [ECLI:NL:RVS:2020:2771](#),

onder 7.1. Een last onder dwangsom is naar nationaal recht geclassificeerd als een herstelsanctie. Het doel van de last onder dwangsom is in dit geval het voorkomen van een herhaling van de overtreding van artikel 2:1 van de APV. Met dit artikel wordt beoogd te voorkomen dat de openbare orde wordt verstoord. De last onder dwangsom is niet strafrechtelijk van aard. Als appellant niet opnieuw de overtreding begaat, verbeurt hij geen dwangsom. De zwaarte van de last is in die zin beperkt. De dwangsom is ook niet zodanig hoog dat dit zou maken dat de last als een criminal charge moet worden aangemerkt.

Verwijzing naar ABRS 11-05-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:1361](#), onder 2.4, en 09-02-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:400](#), onder 5.2. Dat sprake kan zijn van optreden via zowel het straf- als bestuursrecht zoals appellant heeft gesteld, betekent niet dat de last onder dwangsom daardoor aangemerkt moet worden als een criminal charge. De last onder dwangsom is naar zijn aard immers gericht op het voorkomen van herhaling. Aangezien geen sprake is van een criminal charge, is het ne bis in idem-beginsel niet geschonden.

EVENREDIGHEIDSBEGINSEL. Het opleggen van de last onder dwangsom is niet in strijd met het evenredigheidsbeginsel.

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RVS:2025:5082](#), [ECLI:NL:RVS:2025:5084](#), [ECLI:NL:RVS:2025:5085](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Toeslagen

JnB 2025, 1082

Rechtbank Noord-Holland, 03-07-2025, [ECLI:NL:RBNHO:2025:10922](#)

Minister van Financiën.

Wet herstel toeslagen (Wht) 4.1 lid 4

TOESLAGEN. HERSTELOPERATIE. OVERNAME PRIVATE SCHULD. EVENREDIGHEID.

Afwijzing verzoek om overname private schuld. Verwijzing naar ABRS 01-03-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:772](#) en ABRS 15-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4215](#). I.c. wordt geoordeeld dat de lening niet vanwege betalingsachterstanden opeisbaar is geworden. Dit brengt mee dat blijkens de tekst van artikel 4.1, vierde lid, onder b, van de Wht de schuld niet kan worden overgenomen. Nu in het onderhavige geval de schuld voldeed aan de eis dat deze opeisbaar was vóór 1 juni 2021 en eiseres reeds is geconfronteerd met (de gevolgen van de) incassomaatregelen waardoor zij in de problemen kan komen indien verweerder de schulden niet overneemt, is de rechtbank van oordeel dat de gevolgen van het bestreden besluit voor eiseres onevenredig zijn met het door de bepaling nagestreefde doel. Toepassing van de bepaling dat het moet gaan om leningen die door betalingsachterstanden opeisbaar zijn geworden moet in het onderhavige geval achterwege blijven.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2025, 1083

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 22-10-2025, [ECLI:NL:RBDHA:2025:19325](#)

minister van Asiel en Migratie.

Handvest van de grondrechten van de EU 1, 4, 47

Verordening 604/2013 27 lid 1

Verordening 2024/1351 43 lid 1 a b

Vw 2000 30 lid 1

DUBLINVERORDENING. Prejudiciële vragen over uitlegging artikelen 1 en 4 Handvest met betrekking tot omvang rechterlijke controle overdrachtsbesluit ernstig zieke vreemdeling. Eiser kampt met ernstige psychische en psychiatrische problematiek waarvoor hij thans wordt behandeld door een psycholoog en een psychiater.

In het arrest C.K. van 16 februari 2017 heeft het Hof verduidelijkt dat een 4 Handvest-schending niet altijd hoeft voort te komen uit systeemfouten in de asielprocedure en de opvang. Het Hof heeft uitgelegd dat indien een vreemdeling ernstig ziek is en de overdracht een reëel en bewezen risico op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand zou inhouden, dit een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van 4 Handvest zou vormen. Indien verweerder een overdrachtsbesluit wil nemen, moet verweerder iedere ernstige twijfel over de weerslag van de overdracht op de gezondheidstoestand van eiser wegnemen. Verweerder vraagt hiervoor advies aan BMA en vraagt -uitsluitend- of de vreemdeling kan reizen en hiervoor aan bepaalde reisvoorwaarden moet zijn voldaan.

De rechtbank vraagt het Hof of de rechterlijke controle van het overdrachtsbesluit beperkt kan blijven tot het nagaan van de voorgestelde reisvoorwaarden. Door het treffen van dergelijke maatregelen kan immers slechts worden voorkomen dat het reële en voorzienbare risico op een onmenselijke en vernederende behandeling als bedoeld in artikel 4 van het Handvest zich gedurende de feitelijke overdracht verwezenlijkt. Het ontvangen van een overdrachtsbesluit en/of de opschorting van de overdracht kan op zichzelf ook een reëel en bewezen risico inhouden op een aanzienlijke en onomkeerbare achteruitgang van de gezondheidstoestand verzoeker, althans kan in aanzienlijke mate bijdragen aan deze achteruitgang of bij eenzelfde ziektebeeld en eenzelfde bijzondere ernst van de psychologische en psychiatrische klachten onverenigbaar met de menselijke waardigheid zijn.

De rechtbank vraagt het Hof daarom of de hele weerslag van het overdrachtsbesluit en niet alleen de weerslag van de feitelijke overdracht moet worden beoordeeld als beroep tegen het overdrachtsbesluit wordt ingesteld. De rechtbank wijst hierbij op Verordening (EU) 2024/1351, waarin onder meer is bepaald dat indien de overdracht niet kan worden uitgevoerd omdat de betrokken persoon niet aan de medische vereisten voor de overdracht voldoet, de overdrachtstermijn tot ten hoogste drie jaar vanaf het moment dat de verzoekende lidstaat de verantwoordelijke lidstaat daarvan in kennis stelt kan worden verlengd.

De rechtbank stelt twee prejudiciële vragen en houdt iedere verdere beslissing aan.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2025, 1084

MK ABRS, 17-10-2025, [ECLI:NL:RVS:2025:5019](#)

minister van Asiel en Migratie.

Vw 2000 8, 64

VREEMDELINGENBEWARING. Hoewel in een bezwaar tegen een voorgenomen feitelijke uitzetting, als het gaat over de wijze van uitzetting, in beginsel geen verblijfsaanspraak aan de orde is, is dat in het geval van betrokkene anders. De onderliggende reden voor het door hem gemaakte bezwaar tegen de voorgenomen feitelijke uitzetting was immers dat hij in afwachting was van een besluit in een procedure over ambtshalve toepassing van artikel 64 van de Vw 2000. Toepassing van deze bepaling leidt weliswaar niet tot een verblijfsvergunning, maar naar nationaal recht wel tot rechtmatig verblijf (zie artikel 8, aanhef en onder j, van de Vw 2000).

Dit betekent dat betrokkene als gevolg van het toegewezen verzoek procedureel rechtmatig verblijf heeft gekregen, zodat de minister hem vanaf 29 juni 2023 niet langer op grond van artikel 59, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 in bewaring kon houden. De rechtbank is daarom terecht tot de conclusie gekomen dat de minister de grondslag van de maatregel van bewaring had moeten wijzigen. Omdat zij dat niet tijdig heeft gedaan, heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat de maatregel van bewaring met ingang van 29 juni 2023 onrechtmatig is.

[Naar inhoudsopgave](#)